

So nógv kostar tað hjá einum vanligum húski at liva:

Brúka 3.600 krónur um mánaðin til mat

Skal eitt húski við tveimum børnum fáa nóg góðan mat, skal tað hava næstan 3.600 krónur um mánaðin, bara til mat. Eitt húski við fyra børnum skal hava 5.600 kr. So dyrt er tað at liva, vísir ein nýggj kanning, sum fakfeløginu hava gjørt

ÁKI BERTHOLDSEN

Góð heilsa og trivnaður er ikki minst treytað av góðum mati.

Men góður matur kostar. Kanska meiri enn tey flestu hava givið sær far um.

Ein kanning, sum verkabólkurin fyri fakfeløginu hevur gjørt, vísir, at skal eitt miðal húski, við tveimum børnum, hava nóg sunnan og góðan mat, skulu tey hava 3.597,65 krónur um mánaðin til mat.

Eitt húski við fyra børnum skal hava 5.622, 14 kr. um mánaðin til mat.

Óg einsamalt fólk skal hava 1.164, 00 kr. til mat fyri at liva nóg væl.

Á aðalfundinum í Føroya Arbeiðarafelag um vikuskiftið, vóru hesi hugvekjandi úslitini lögð fram.

Tað eru Sigrid Dalsgaard,

húsarhaldslærari, og Elisabeth Akursmørk, økonoma, sum hava gjørt kanningina fyri fakfeløginu.

Tær siga, at tær hava gjørt kanningina útfrá tí, at góð heilsa, og trivnaður ikki minst er treytað av góðum mati.

Tí er kanningin partvíst gjørt til upplýsing hjá teim-

um myndugleikum, sum skulu taka støðu til, hvussu nógvur peningur krevst, fyri at eitt húski skal kunna liva eitt samuligt lív.

– Í grannaløndu hava tey ein almennan kostpolitikk.

– Har verður gjørt eitt ávíst arbeiði fyri at gera fólk tilvitað um góðan mat, siga tær báðar í kanningina.

Tað hava vit ikki í Føroyum.

– Nakrar kostkanningar eru gjørdar í Føroyum og tær vísa tíværr, at í nógvum førum manglar enn nóg í, at maturin er nøktandi

– Men um tað er tí, at fólk hava ov lítið at keypa fyri, um tey bara hugsað ov lítið um, hvat tey keypa, um tey

vita ov lítið um, hvat góður kostur er - ella um tey heilt einfalt prioritera annað hægri enn heilsugóðan mat, fæst best at vita við at spyrja fólk, leggja tær afturat.

Maturin hevur stóran týdning fyri heilsuna

Sigrid Dalsgaard og Elisabeth á Akursmørk siga, at kanningin er gjørd við støði í norðurlandskum kostvegleiðingum og skuldi givið eina rættliga góða ábending um, hvat ávikavíst eitt einsamalt fólk, eitt húski við tveimum børnum og eitt

FA
Aðalfundur '98

alstóran týdning fyri heilsustøðuna hjá fólki.

– Matur, sum nøktar tørvin á orku og føðsluevni, ið kroppurin hevur brúk fyri, hevur alstóran týdning fyri heilsuna og trivnaðin bæði hjá børnum, vaksnum og gomlum.

– Trygðin fyri at fáa hesi føðsluevni er, at maturin er fjølbroyttur. Og maturin er fjølbroyttur, tá ið grønmat, epli, grønmeti, frukt, mjólk, arúdráttir, og /ella mjólk fiskur og/ella kjøt er við í gerandiskostinum.

Alt verður keypt

Tær báðar, sum hava gjørt kanningina, siga, at tær hava gjørt kanningina útfrá nøkrum uppskotum til ymsar máltiliðir, morgunmat, døgverða, millummála og náttúrða, sum nøkta orkutørvin hjá einum húski við ávikavíst tveimum og fyra børnum og hjá einum einsamallum fólki.

Og tær halda, at hetta skuldi givið eina álítandi ábending um, hvat tað kostar at keypa mat.

Útrokningen er bygd á at allur matur skal keypast.

– Onkur hevur kanska epli, fisk og grind og kunnu tí klára seg við færri krónur.

– Vert er kortini at leggja afturat, at hesin matur heldur ikki er ókeypis, siga Sigrid Dalsgaard og Elisabeth akursmørk.

Skúlabóðagrunnurin hevur júst givið kanningina út í bók og kann eisini brúkast í skúlunum.

húski við fyra børnum kunnu klára seg við av pengum fyri mat.

Endamálið við kanningin er at vita, hvat tað kostar at gera heilsugóðan mat.

– Men fyri at gera tað, er fyrst neyðugt at útgreinað, hvat heilsugóður kostur er.

– Tað er vísindaliga prógvað, at maturin hevur

Ingeborg Vinther stillar ikki upp til lögtingsvalið

– Limirnir í FA heita staðiliga á hana um at taka seg úr politikki

ÁKI BERTHOLDSEN

Leingi hevur hon ivast. Men nú um vikuskiftið fall avgerðin:

Ingeborg Vinther stillar ikki upp til lögtingsvalið 30. apríl.

Avgerðin fall á aðalfundinum hjá Føroya Arbeiðarafelag nú um vikuskiftið.

Á aðalfundinum heitti fundarfólkið staðiliga á Ingeborg Vinther um at taka seg úr politikki og ikki at stilla upp aftur til lögtingsvalið, sum nú verður.

Fundarfólkið helt, at tað liggja so stórar og avgerandi

Tað krevst: sín mann at vera formaður í Føroya Arbeiðarafelag. Tí takkar Ingeborg Vinther nú fyrri seg í politikkin

avbjóðingr fyri framman í FA, at tað fer at krevja sín „mann“ at standa á odda fyri fakfelagnum í komandi tíðum.

Lurti sjálvandi eftir

Ingeborg Vinther sigur, at tá ið hon fær eina slíka áheitan frá sínum egnum limum, tekur hon tað sjálvandi til eftirtektar.

– Tí havi eg nú tikið endaliga støðu til, at eg stilli ikki upp aftur, sigur hon

Hon sigur, at uppá sín vís var avgerðin ikki so trupul at taka, tí hon hevur leingi ivast í, um hon skuldi stilla upp aftur.

– Tað var heldur ongantíð ætlanin at stilla upp. Men eg eftirlíkaði, tá ið Verkamannafylkingin manglaði eitt valevni í Suðuroy, sigur hon.

Hon sigur tó, at hon ong-

antið hevur dult fyri, at Føroya Arbeiðarafelag er hennara hjartabarn og at hon altíð var til reiðar at taka fakfelagsarbeiðið framum lögtingsessin.

So tá ið áheitanin kom, ivaðist hon ikki at í at taka hana til eftirtektar.

Hon sigur, at hon er samd við fundarfólki í FA um, at tað liggja so stórar avbjóðingar fyri framman, at tað krevur ein formann, sum er til taks fulla tíð.

Hon nevnr m.a. lívs-tryggingina, pensjónsskipanina og onnur mál.

Ræðist eina borgarlíga samgongu

Annars sigur Ingeborg Vinther, at hon vónar, at vit fáa eina samgongu aftaná valið ímillum Javnaðarflokkin, Tjóðveldisflokkin og Verkamannafylkingina.

– Eg ræðist eina borgarlíga samgongu. Eg ivist ikki í, at verður talan um eina borgarlíga samgongu, verður arbeiðsrætturin kroystur niðuryvir fakfeløginu áðrenn vit vita av. Hon sipar eisini til tað hon kallar „studningsmentalitetin“ hjá teimum borgarlígu, sum hon fryktar fyri fer at dreina landskassan fyri til ábyrgdarleysar spekulantar.